

Conferentie 16 november 2024

TOORTS

Extra

Terug naar de toekomst

Volksontwikkeling &
Natuurvriendenwerk

NIVON
natuurvrienden

Gouden tips
& Hartenwensen

Inhoud

- 4 Brigitte Paulissen
- 6 Jens Uuldriks
- 8 Dannie Brus
- 10 Marloes Fraij
- 12 Alphons Devilee
- 14 Juul Mous
- 16 Rosemarie Ninaber
- 18 René van Vianen
- 20 Rikus Jager
- 22 Leni de Jager
- 24 Luc van Veen
- 26 Menno Graaf
- 28 Sjoerd Kemeling
- 30 Samenwerking

Terug naar de toekomst

Enige tijd geleden startte Nivon – met het 100-jarig jubileum in zicht – met het formuleren van een toekomstvisie, onder de naam *Samen naar 2030*.

Betrokken leden van afdelingen, landelijke werkgroepen, natuurvriendenhuisen en -terreinen zijn allemaal gevraagd om een visie te formuleren.

Tijdens de conferentie *Terug naar de toekomst*, op 16 november in vakbondsgebouw *De Burcht* in Amsterdam, gaan we over deze uitkomsten, visies en ideeën in gesprek. Samen beraden we ons over de toekomst van onze vereniging Nivon. Jij bent één van de 32.000 leden die een stem heeft en we nodigen je van harte uit deel te nemen.

Breng ideeën naar voren over hoe de V van Volksontwikkeling en de N van Natuurvriendenwerk in de komende jaren vorm en inhoud moeten krijgen.

En, hoe denk jij dat wij, leden, elkaar kunnen inspireren en activeren, zoals we vroeger deden? Dat 'vroeger' staat uitvoerig beschreven in het Jubileumboek.

Tijden zijn veranderd, maar de hunkering naar gemeenschapszin en samen op pad gaan is onveranderd. Dat blijkt uit de groei van de vereniging. Hoe gaan we dat koesteren, nu en in de toekomst?

Vragen

Ter prikkeling en inspiratie voor deze feestelijke conferentie hebben we alvast aan een aantal Nivon-leden gevraagd hoe en wanneer zij zijn **ingestapt** in Nivon. En op welke manier zijn zij samen met of binnen Nivon **onderweg**? Stel dat je **copiloot** van Nivon zou zijn, welke kant zou jij dan op sturen? En heb je nog een **gouden tip of een hartenwens**? Lees hun verhalen en schrijf je eigen ideeën op de achterpagina.

Mieke Minkes, CB voorzitter
Ed Smit, CB penningmeester
Menno Evers, CB lid

Brigitte Paulissen, Haarlem.

Kersvers lid, bijna met pensioen.

Direct enthousiast: wat een pareltjes, die huizen en terreinen

Instappen Menno Evers ken ik uit het Haarlemse en heb verschillende business events met hem gedaan. Hij vroeg mij of ik voor Nivon op 16 november de dagvoorzitter wilde zijn. Nivon, dacht ik? Samen met mijn vrouw de website bekeken en we werden beide direct enthousiast:

wat een pareltjes, die huizen en terreinen, en dus mogelijkheid om met onze pas gekochte vouwwagen hier gebruik van te gaan maken! We zijn direct lid geworden. Als Menno mij de vraag niet had gesteld, had ik er niet vanaf geweten.

Onderweg Mijn rol binnen Nivon begint dus met dagvoorzitterschap van de conferentie **Terug naar de toekomst** en een drietal locaties gaan bekijken. In 2025 zal ik dan ook het echte kamperen meemaken. Daarna kan ik het nog niet zeggen.

Copiloot Ik zou aansturen op samenwerking met andere organisaties die voor een goed leven staan, met verbinding en omzien naar elkaar. De tamtam vergroten.

Gouden tip Recent hebben wij de tent ingeruild voor een vouwwagen (je wordt ouder: bijna met pensioen!). Onze tent hebben we in een brede kring van vrienden en familie aangeboden, maar er bleek geen

interesse. Wel kreeg ik veel reacties van: wij hebben zelf ook nog een tent (soms zelfs twee) op zolder liggen die we niet meer gebruiken...

Idee:
Een 'tentenbank' voor mensen met kleine portemonnee?

Nu vraag ik me hardop af of Nivon daar iets sociaals mee kan? Inzamen en bijvoorbeeld opzetten op de kampeerterreinen als 'huurtent' voor mensen met kleine portemonnee, of doorstoten naar organisaties die springen om hulpgoederen.

Jens Uuldriks, 32 jaar. Werkt als telematics engineer. Betrokken bij het jaarlijks PiKa Festival op natuurkampeerterrein Hallse Hull.

Iedereen heeft het beste voor met het PiKa Festival

Instappen Voor mij is er nooit géén Nivon geweest. Mijn vader werkte als beroepskracht bij Nivon Rotterdam en ik kreeg het lidmaatschap bij geboorte. Nivon is voor mij nog steeds de connectie met mijn inmiddels overleden vader: het gedachtegoed, de normen en waarden, zijn oud-collega's en onze gezamenlijke herinneringen.

Onderweg Als jochie van 7 ging ik voor het eerst mee naar PiKa. En op gezinsvakantie kwamen we ook in Natuurvriendenhuizen. Ik weet nog hoe we in Bergen kwamen en dan zag je het Zeehuis daar zo staan... ik vond dat heel indrukwekkend. Toen ik als 25-jarige weer eens naar PiKa ging, bedacht ik: 'Dit is een mooie plek om iets terug te doen voor de samenleving!' Ik ben toen de website gaan bouwen en bijhouden.

Allengs kwamen daar steeds meer taken en taakjes bij en toen heb ik ook maar in de PiKa-commissie plaatsgenomen. Maar ik bemoei me niet met het programma.

Tot op heden is ons hele gezin nog betrokken bij PiKa. M'n broer kookt, m'n zus zit in de organisatie en m'n moeder maakt foto's. Mooi is om steeds weer te merken dat iedereen het beste voor heeft

Voor mij is er nooit géén Nivon geweest

met de organisatie van het PiKa Festival. Dat is echt voor en door de bezoekers. Bij het uitzendbureau haal je een taakje op, bijvoorbeeld een uur maaltijden opscheppen of een poosje EHBO-er-van-dienst te zijn en dan zetten we met z'n allen een fijn festival neer.

Copiloot ik stuur Nivon nergens heen. Ik doe gewoon m'n ding bij PiKa. Ik vind Nivon een mooie organisatie zoals 't nu is. Het streven is goed en bekvechten hoort erbij. Er zouden alleen wat mij betreft wat minder commissies, wat minder bureaucratie mogen zijn.

Dannie Brus, 75 jaar, Zutphen.

Volksontwikkeling meer leven inblazen

Instappen Ik heb het Nivon Leren kennen via het jeugdkoor van de Stem des Volks in Amsterdam en ben toen ingestapt in de groep Amsterdam-West van de Nivon Jongeren. Ik was 14 jaar. Het Nivon heeft mijn leven vanaf dat moment bepaald. Het idee van verheffing, doel van het Instituut, heb ik voluit benut. Mijn Nivon-vriendenkring van toen heb ik nu nog steeds.

Onderweg Samen met Meia ben ik terrein- en huiswacht. Terreinwacht op de Meenthe en huiswacht op afroep. Verder organiseer ik, samen met Sjoerd Kemeling en Herman Pieterse, drie debatbijeenkomsten in de afdeling Nivon Arnhem, over een nieuw Plan van de Arbeid. Ons voorbeeld is het Plan van de Arbeid uit 1935 en de rol van het Instituut voor Arbeidersontwikkeling - de voorloper van het Nivon - daarin. Kijk maar eens op nivon-arnhem.nl/plan-van-de-arbeid

Mijn hartenwens is al uitgekomen: kinderen gratis!

Copiloot De Nivonraad is de piloot. Daarbinnen zijn we allemaal copiloten. Ik zou het Instituut voor Volksontwikkelingen weer meer leven inblazen. Met een vast programma dat landelijk ontwikkeld wordt en dat afdelingen kunnen afnemen en organiseren. Nivon Arnhem is een mooi voorbeeld.

Gouden tip of hartenwens Mijn hartenwens is al uitgekomen: kinderen gratis! En verder dus die volksontwikkeling meer leven in

blazen. Het Nivon, het is een instituut en geen merk.

Nivon heeft het recept tegen bijziendheid

Schrijver Abdelkader Benali opende het jubileumprogramma van Nivon tijdens het PiKa Festival 2024. In zijn column in dagblad Trouw schreef hij daarna: "Medici waarschuwen voor toenemende bijziendheid bij kinderen vanwege beeldschermgebruik. Nivon heeft het recept tegen bijziendheid in huis: buiten spelen! Ik stel voor om Nivon in het ziekenfonds op te nemen."

Marloes Fraij, 35 jaar, Groningen. Reisbegeleider en lid van de reiscommissie bij Spring Reizen. Marloes werkt full time als medewerker P&O.

Vertragen in aangename kneuterigheid

Instappen Op zoek naar leuk vrijwilligerswerk belandde ik bij natuurvriendenhuis De Hondsrug in Noorderlaren. Tot die tijd had ik nooit met Nivon te maken gehad. In een soort flexpool vloog ik nu en dan in voor hand- en spandiensten: catering van grote groepen bijvoorbeeld. Ik werd lid en in mijn vrije tijd maakte ik vanaf dat moment ook graag gebruik van de andere accommodaties; lekker vakantie vieren op de fiets, en afhankelijk van het jaargetijde kamperen op een natuurkampeerterrein of logeren in een Nivon-huis. De Nivon-plekken zijn allemaal mooi gelegen en lekker praktisch. Dat spreekt me aan: een mooi concept om puurheid te ervaren.

Onderweg Nadat ik als deelnemer met een Spring-reis mee was geweest, wilde ik graag betrokken raken bij de organisatie. Spring organiseert weekenden, wandelingen en reizen voor 25- tot 40-jarigen. Dat doen we met zo'n 50 tot 75

vrijwilligers. Wat me aanspreekt is de prettige dynamiek. We werken fijn samen in verschillende commissies: werving & selectie van nieuwe vrijwilligers, opleidingstraject voor reisbegeleiders, ons aanbod organiseren, de administratie doen, publiciteit enzovoort. En geregeld ondernemen we ook leuke dingen met elkaar die verder niets met Spring te maken hebben.

Lekker vakantie vieren op de fiets

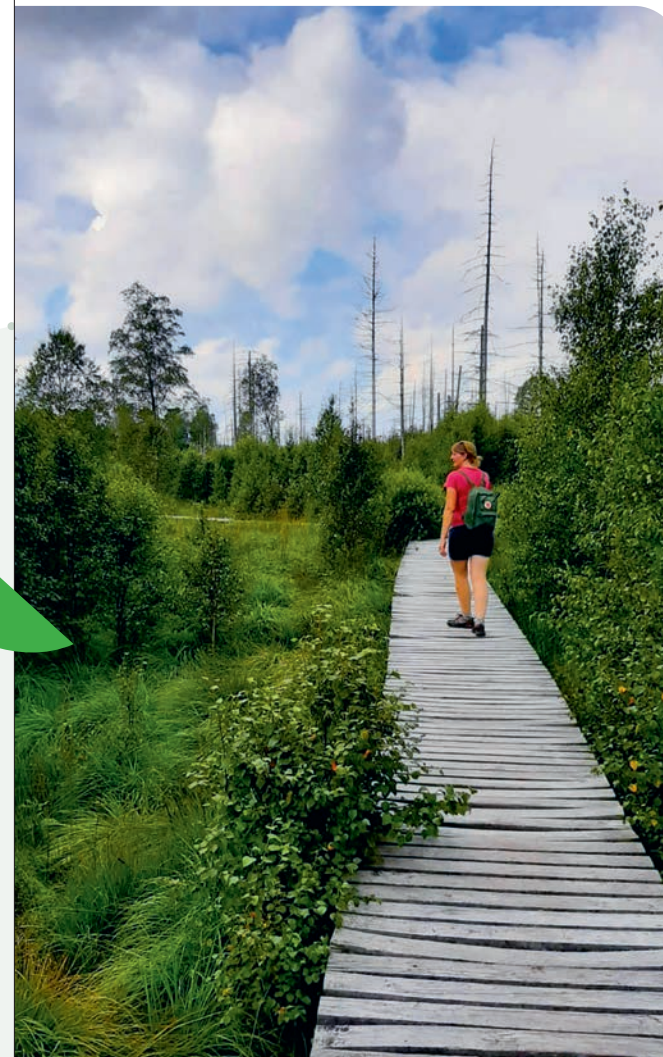
Ik voel me meer verbonden met Spring dan met Nivon in het algemeen en ik ben blij dat ik nog vijf jaar binnen Spring mag meewerken. Na je 40ste moet je met Spring-pensioen...

Copiloot Ik vraag me af hoe toekomstbestendig het concept van Nivon is. Als ik Nivon-copiloot zou zijn, zou ik pro-actiever worden als

organisatie, om leden te betrekken bij de inzet die nodig is om alle afdelingen, workshops, reizen en wandelingen voort te zetten. Uitnodigen voor een stage als huiswacht bijvoorbeeld, of een training of open dag voor bepaalde functies aanbieden.

De functie van huiswacht lijkt me erg zwaar geworden door de afgelopen eeuw heen. Die mensen staan bijna 24/7 klaar voor de gasten, met een heleboel verschillende taken. Dat is erg hard werken (en ik ben volgens mij nog nooit een huiswacht tegen gekomen die jonger is dan 60). Ik denk niet direct aan een commerciële oplossing, maar over de waardering of de herziening van huiswachttaken binnen een accommodatie zou ik eens goed nadenken, als copiloot.

Hartenwens Ik hoop van harte dat Nivon voor altijd blijft bestaan. Het is zo heerlijk, juist in deze superdrukke, snelle wereld, om op Nivon-plekken te komen. Samen leuke dingen bedenken, een theezakje van je buurman lenen. Vertragen in aangename kneuterigheid.

Alphons Devilee, 78 jaar. Geestelijk vader van werkgroep Sociale Groepsvakantie.

Ontwikkel een arrangement voor gezinnen met een minimuminkomen

Instappen Ooit hadden mijn werkgever en Nivon 'verkering'. Ik werkte bij de Paasheuvelgroep, een organisatie die net als Nivon vakantieverblijven voor groepen

en individuen beheert op mooie plekken in Nederland, en vakanties organiseert voor mensen in achterstandssituaties. Die fusieplannen gingen echter niet door. En toen ik rond m'n 63ste stopte met betaald werken vond ik het leuk om vrijwilliger bij Nivon te worden. Ik begon als lid van de beheercommissie van ABK-huis en Hallse Hull. Het golfkarretje op Halls Hull heb ik daar geïntroduceerd. Zoals dat gaat was iedereen eerst tegen, maar toen het er was, is het liefdevol omarmd. Ook organiseerde ik een keer in samenwerking met *Vluchtelingenwerk* een tienerkamp in Allardsoog. Die week deed ik geen oog dicht, tieners slapen later en blijven dan ook klieren, dus dat heb ik niet nog een keer gedaan.

Onderweg Toen kwamen 17 jaar geleden de Sociale Groepsvakanties. Bij de Paasheuvelgroep kende ik het concept van vakantie weken

voor bijstandsmoeders, in samenwerking met gemeentes. Dat model hebben we toegepast op vakantie weken voor vluchtelingen. In het begin was het een win-winsituatie, want de natuurvriendenhuizen hadden in de zomervakanties niet zoveel gasten.

Maar dat is de afgelopen jaren erg veranderd. Het kost steeds meer moeite om de zomervakantie weken voor gezinnen uit asielzoekerscentra rond te krijgen bij natuurvriendenhuizen. Ook zeggen mensen wel: 'Geef mij maar een kamer en zakgeld, dan maak ik er zelf een leuke tijd van'. Groepsvakanties liggen tegenwoordig wat moeilijker in de markt. Zo'n individuele aanpak is natuurlijk ook wel uit te werken. Dat scheelt ook een boel organisatie en werving van vrijwilligers als kook- en animatieteam.

Copiloot Het zou mooi zijn als vrijwilligers vanuit de Nivon-huizen een arrangement zouden ontwikkelen, waardoor gezinnen in een minimumsituatie voor een vakantie week terecht kunnen bij Nivon-huizen en kampeerterrainen die ruimte hebben: een kamer of opgezette tent per gezin, zakgeld en boodschappengeld. En dan verder vakantie vieren en zelf koken, net als alle andere gasten.

De werving en selectie zou in samenwerking kunnen met *Vluchtelingenwerk*, zoals we dat nu ook doen. En ook met (lokale) sociale maatschappelijk organisaties en initiatieven zoals voedselbanken, sociale eetcafé's en met gemeentes die daar goed zicht op hebben.

Juul Mous, 24 jaar. Bestuurslid en community evenementen coördinator NivonJong. Vice president van de jongerentak van de Internationale Natuurvrienden, IYNF. Coördinator lokale groepen bij Milieudefensie Jong.

NivonJong: het is nu mogelijk om je eigen activiteiten op te zetten

Instappen Na de coronaperiode had ik enorm de behoefte om erop uit te gaan. De verbinding weer op te zoeken. Via een advertentie op Instagram kwam ik een foto tegen van een groepje kanoënde jongeren, met allemaal een gigantisch grote glimlach op hun gezicht, en een ondergaande zon op de achtergrond. Het was een advertentie voor het NivonJong kanoweekend.

Vanzelfsprekend meldde ik me direct aan. Het weekend was net zo mooi als de foto, en niet veel later heb ik gesolliciteerd als bestuurslid bij NivonJong. Inmiddels ga ik m'n 3e jaar in.

Onderweg NivonJong heeft zo'n enorm mooie en grote community van toffe mensen die graag buiten actief zijn en aan de slag gaan. Het

Mijn wens: een nog inclusievere vereniging

is eigenlijk zonde als we hen alleen activiteiten kunnen bieden die vanuit het bestuur worden georganiseerd (wat tot dusver het geval was). Daarom geven we sinds kort bij NJ onze leden de kans om zelf een actieve bijdrage te leveren. Het is nu namelijk mogelijk om als lid je eigen activiteiten op te zetten. Veerle (medebestuurslid) en ik helpen je daar dan bij. We zijn hier pas net mee begonnen en zitten nog echt in de opbouwfase, maar inmiddels hebben we al tien toffe projecten op de planning staan!

Copiloot Ik ben ervan overtuigd dat als toffe mensen elkaar (met enige regelmaat) tegenkomen, er hele mooie dingen kunnen ontstaan. Nivon heeft de middelen en mogelijkheden om dit soort (spontane) ontmoetingen te faciliteren.

Om serendipiteit te kunnen laten bloeien. Met NJ zetten we al (extra) stappen in deze richting. Maar er is nog zo veel meer mogelijk!

Hartenwens Ik hou van Nivon (Jong), en heb hier een aantal van mijn meest favoriete mensen leren kennen. Als ik kijk naar onze doelgroep zie ik dat we allemaal uit hetzelfde hout gesneden zijn. Heel mooi, want je voelt je daardoor meteen thuis! Alleen denk ik dat we hierdoor, onbewust, ook veel mensen buitensluiten. Hier ligt mijn wens: een nog inclusievere vereniging. Want een gezond bos is een divers bos.

Rosemarie Ninaber, 69 jaar, Hilversum.

Lid sinds haar 54ste.

Ik geniet nog altijd van het verblijven in de verschillende huizen

Instappen Mijn toenmalige partner en ik wilden er af en toe op uit. Daarbij waren we aangewezen op low budget mogelijkheden en zo kwam Nivon om de hoek kijken. We werden lid, leenden de auto van zijn vader, hingen de fietsen achterop en tuften naar een Natuurvrienden-huis. Wat een mooie ontdekking! Ik geniet nog altijd van het verblijven in die verschillende huizen; van de mooie omgeving en van het zelf koken en de contacten die je daar automatisch legt, in die fijne grote keukens.

Onderweg Sinds 2023 organiseer ik samen met een vriendin de jaarlijkse wandel4daagse vanuit het Koos Vorrinkhuis in Lage Vuursche. Wij zetten de wandelingen uit en begeleiden de groep. Anderen zorgen voor de inwendige mens.

Huiswacht bij Nivon leek me ook ooit een leuke rol. Toen ik de Dutch Mountain Trail in Limburg liep, zat er namelijk zo'n inspirerend stel als huiswacht in Eikhoud – jongere mensen, bij uitzondering. Ze waren zo betrokken en geïnteresseerd in wat je die dag had ondernomen en voerden gezellige gesprekken. Ik heb me toen als huiswacht gemeld. Maar in de tijd, zo'n acht jaar geleden, kon dat alleen maar als ik elke twee maanden een weekend

of midweek beschikbaar zou zijn. Dat was geen optie voor mij, want ik heb een vrij volle weekagenda als vrijwilliger bij Natuurmonumenten en een zorgboerderij bijvoorbeeld. Misschien is het beleid bij het Koos Vorrinkhuis inmiddels wel weer veranderd. Zo niet, dan zou dat iets zijn om over na te denken voor Nivon.

Copiloot Als ik bij Nivon aan het stuur zou zitten, dan zou ik aandacht geven aan afdelingen. Hier in Hilversum is geen afdeling, volgens mij. Nog nooit iets van vernomen in ieder geval. Van andere Nivonners die ik ontmoet, hoor ik heel andere verhalen. Bijvoorbeeld in Zuid-Holland, daar zijn ze heel actief.

Ik geniet van de mooie omgeving, van het zelf koken en de contacten die je automatisch legt, in die fijne grote keukens ...

René van Vianen, 56 jaar, Wijk bij Duurstede. Docent aan de Hogeschool Arnhem Nijmegen. Terreinwacht op het Hallse Hull.

Uitdrukkelijk blijven inzetten op sociale veranderingen

Instappen Toen de kinderen nog heel jong waren kwamen wij via het Groene Boekje op natuurkampeerterrein het Hallse Hull terecht. Vele keren volgden, want het was lekker dicht bij huis én een prachtige plek.

Onderweg In 2008 nam ik een sabbatical. Ik wilde mijn jongensdroom eens gaan uitproberen: een kampeerterrein beheren. Het schoot

me te binnen dat Nivon met vrijwilligers werkte, dus heb ik me toen gemeld bij het Hallse Hull en ben ik ingewerkt als terreinwacht: een droom die uitkwam. Sindsdien doe ik dat elk jaar een of twee weken, alleen of met vrienden. Ik hou van de ontmoetingen, de gesprekken, de gezamenlijke spontane activiteiten. Gastvrijheid hoort automatisch bij een kampeerterrein. Iedereen

mag er komen en legt contact met elkaar, ongeacht politieke overtuiging of religie of afkomst. Mooi vind ik dat, en onverminderd waardevol. Vaak ben ik terreinwacht in de opbouwweek van de zomerkampen en ontmoet ik dus de jongeren van JUMP; parels zijn het!

Copiloot In de loop der tijden is de functie van huis- en terreinwacht erg omvangrijk en verantwoordelijk geworden. Je moet zoveel weten...! Het lijkt me goed om een vaste conciërge per accommodatie te hebben en de taakverdeling tussen deze conciërge en de huiswachten dan aan te passen. Dan is het ook een leuke functie voor mensen die nog niet met pensioen zijn.

Ook zou het organisatiemodel bij Nivon wat smaller mogen: minder commissies en praatrondes, meer daadkracht. En goed die sociale tak

bewaken, want die is erg nodig. Dat mensen er eens tussenuit kunnen bijvoorbeeld, zoals met de sociale groepsvakanties.

Hartenwens Ik hoop dat Nivon uitdrukkelijk blijft inzetten op sociale veranderingen teweegbrengen door ontmoetingen te organiseren en ontmoetingsplekken te bieden. Waar uiteenlopende mensen met elkaar in gesprek kunnen over wat er in hun leven en in de maatschappij speelt.

Iedereen legt contact met elkaar, ongeacht overtuiging, religie of afkomst: Mooi en onverminderd waardevol

Rikus Jager, 70 jaar. Burgemeester buiten dienst en vanaf zomer 2024 voorzitter van BHC Het Hunehuis

Nivon: vast onderdeel van lokale samenleving

Instappen Nivon leerde ik kennen toen ik burgemeester was van de gemeente Westerveld, waarbinnen Het Hunehuis valt. Belangrijkste wat me opviel is dat Nivon geïnteresseerd is in de natuur en bovenal bekwaam in het realiseren van een vakantieverblijf of rustmoment voor mensen die het niet breed hebben. Voorliefde voor de natuur spreekt me enorm aan, evenals 'de gewone man/vrouw'. Daarbij vraag ik me wel af of we nog dicht bij die doelstelling staan. Het zou goed zijn

dit regelmatig onder de aandacht te brengen, bijvoorbeeld via bladen van vakbonden en huis-aan-huis bladen in volkswijken.

Onderweg Ik heb jaren vertoeft in de toeristische wereld (binnen de VVV en ook binnen de gemeente: de portefeuille recreatie en toerisme). Daar hoorde ik nauwelijks over Nivon. Dat is jammer, want Nivon is een rijke toevoeging aan dit onderwerp.

Nu, vanuit mijn functie als voorzitter van Het Hunehuis, wil ik proberen mijn netwerk ten dienste te stellen van de vereniging. Dat kan ook betekenen dat ik soms vrijwilligers naar voren zou willen schuiven die geen Nivon-lid zijn, maar zich wel voor Nivon willen inzetten. Zo interesseer je juist meer mensen voor Nivon. Midden in de lokale samenleving, en dan niet alleen met bedrijven uit de regio, maar ook met mogelijke vrijwilligers uit de regio – zonder dat ze direct lid hoeven te worden.

Copiloot Met plezier en genoegen heb ik altijd medewerking verleend aan vakantiecampen voor kinderen die nooit op vakantie kunnen. Nivon zou zo iets moeten opzetten en uitwerken voor iedereen die nooit op vakantie kan. Tegen een erg laag tarief of soms gratis. En door hen mee te laten werken aan de vrijwilligerswerkzaamheden; scholing en vorming in het samenwerken, werkzaamheden in de natuur en aan de voorzieningen. Mensen het gevoel te geven er helemaal bij te horen.

Dit zou kunnen in samenwerking met andere instellingen zoals Humanitas, gemeenten, SUN (Stichting Urgente Noden), de vakbonden... samen kunnen we die lijst verder invullen.

Mensen het gevoel geven er helemaal bij te horen

Gouden tip/Hartenwens Ik zou Nivon meer en meer willen zien als onlosmakelijk onderdeel van een gehele lokale samenleving. Bijvoorbeeld door basisscholen uit te nodigen voor een workshop, in samenwerking met Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, IVN, of met de LTO.

Enfin, genoeg ideeën. Goed om ze eens te bespreken. En ik ben graag bereid mijn contacten binnen alle diverse organisaties te benaderen.

Leni de Jager, 72 jaar, Gouda. Lid sinds 1955. Coördinator activiteiten-commissie Afdeling Gouda en secretaris van de werkgroep Nivon Vrouwen-cursusweken

Graag een landelijke database met betaalbare activiteiten

Instappen Mijn vroegste herinneringen aan het Nivon dateren uit 1955: lopend aan m'n vaders hand langs de huizen van Nivon-leden van de afdeling Pendrecht-Wielewaal (Rotterdam), om contributie te innen voor 'het Instituut'. Van de jaren erna herinner ik me vooral het Midwinterwandelen in Oostvoorne en strijdlieparen zingen met Arie Slager.

Later werd ik actief bij afdeling Gouda, als coördinator van de activiteitencommissie. Daarnaast ben

ik met veel plezier betrokken bij de organisatie van de Nivon-Vrouwen-cursusweken.

Ik zie het Nivon als een mooie organisatie met wortels in het democratisch-socialisme. Voor mij is het ook een warm bad; een plek van ontmoeting, waar mensen zich kunnen ontwikkelen.

Onderweg De afdeling Gouda wil anno 2024 doorgaan op ingezette weg. We hebben een bloeiende en actieve afdeling met 600 leden. Geen eigen zaalruimte of natuur-

vriendenhuis in de omgeving, maar dat ervaren we niet als een probleem. Nivon Gouda organiseert gemiddeld vier à vijf activiteiten per maand (dus zo'n zestig activiteiten per jaar). Deze worden georganiseerd door de activiteitencommissie en door de vier actieve themagroepjes van de afdeling: wandelen, museumbezoek, fotografie en gezamenlijk eten. Aan elke activiteit proberen we een educatieve component te koppelen. Uit een recente enquête blijkt dat het huidige aanbod prima voldoet. Dit alles is mogelijk dankzij de achttien vrijwilligers van Nivon Gouda. Die bieden wij als dank elk jaar een 'verwendag' aan.

Gelukkig zien we telkens nieuwe en jongere leden bij de activiteiten en dat biedt hoop! Om te blijven bestaan is het belangrijk om veel activiteiten voor een brede doelgroep te blijven organiseren. Ook in het weekend, zodat ook werkenden kunnen deelnemen.

Copiloot Tijdens bijeenkomsten als de Nivonraad en afdelingendagen worden soms heel mooie suggesties gegeven voor (de toekomst van) het Nivon. Ik zou graag zien dat hiermee wat meer wordt gedaan. Veel goede ideeën verdwijnen nu vaak in het niets.

Ik ben met veel plezier betrokken bij de organisatie van de Nivon-Vrouwen-cursusweken

Een gouden tip voor Nivon? Een hartenwens?

Meerdere! Graag wat meer naamsbekendheid genereren bijvoorbeeld. En een landelijke database zou nuttig zijn, met betaalbare activiteiten en programma's zoals lezingen en excursies, waar afdelingen en accommodaties uit kunnen putten. Binnen het Nivon worden veel mooie dingen georganiseerd en het zou goed zijn om deze programma's (voorzien van concrete informatie) met elkaar te delen. Het Nivon zou ook een mooie rol kunnen spelen in de verbinding tussen linkse, progressieve, duurzame en groene organisaties. En tot slot: Wat zou het mooi zijn als er een natuurvriendenhuis komt in het prachtige Groene Hart!

Luc van Veen, Hengelo.

Al 25 jaar voorzitter van afdeling Hengelo.

Ramen en deuren wijd open en volop de publiciteit zoeken

Instappen Bij mijn pensionering, 25 jaar geleden, heb ik gesolliciteerd naar de rol van voorzitter bij de afdeling omdat ik maatschappelijk relevant wilde blijven. Dat is nog steeds zo.

Onderweg De afdeling Hengelo is er voor en door mensen die onze waarden delen.

Copiloot Ramen en deuren wijd open. Volop de publiciteit zoeken. Samenwerking met andere vrijwilligersorganisaties aangaan en je gezamenlijke acties landelijk presenteren. In Hengelo zijn we al twintig jaar bezig met de toekomst... De structuur van deze afdeling is in de loop der jaren heel erg veranderd. De belangrijkste verandering is dat het bestuur nog wel betrokken is bij alle activiteiten, maar niet meer alles regelt. We hebben nu een klein bestuur van vijf personen die zich bezighouden met faciliteren, werven, externe betrekkingen

en PR. Daarnaast is het bestuur verantwoordelijk voor het onderkomen, want afdeling Hengelo is in het gelukkige bezit van een eigen gebouw. Het pand is grootscheeps gerenoveerd, waardoor het helemaal bij de tijd is.

Elke activiteit heeft een eigen bestuur dat de zaken organiseert. Oftewel: het afdelingsbestuur past niet meer op de winkel, maar we zijn nu een winkelcentrum - met onze activiteiten als zelfstandige winkeltjes. Het afdelingsbestuur is op de hoogte van wat er speelt bij de verschillende activiteiten, er is veel contact en overleg, en waar nodig wordt ondersteuning gegeven of een opleiding geregeld. Ik ben erg enthousiast over deze formule. We noemen het 't 'wederopbloeiplan'. We benutten het volle denkvermogen van een groep, en de creativiteit van mensen wordt daarbij optimaal aangesproken. Twee keer per jaar is er een kadervergadering met alle bestuurtjes.

Vooral de corona-tijd heeft een extra impuls gegeven. Het afdelingsbestuur heeft toen aan iedereen gevraagd om iets extra's te bedenken voor na die tijd. Wij konden voor de middelen zorgen omdat we subsidie van de gemeente Hengelo hebben gekregen voor dit project.

We benutten het volle denkvermogen van een groep, de creativiteit van mensen wordt daarbij optimaal aangesproken

Zo kwam de geschiedenisgroep met het idee om samen naar een museum te gaan en bedacht de schildergroep een expositie van eigen werk. Dat werd een daverend succes, voor herhaling vatbaar. Er zijn meer dan twintig activiteiten die het hele jaar door lopen en toegankelijk zijn voor iedereen. We spreken dan ook van deelnemers en niet van leden, want naast de vijfhonderd Nivon-leden in Hengelo en omgeving, zijn er ook zo'n driehonderd overige belangstellenden die via de mail op de hoogte worden gehouden van de activiteiten.

Een duidelijk verhaal: als je te maken krijgt met stilstand of terugloop, kom dan in actie en onderneem nieuwe dingen. Het motiveert ook onze vrijwilligers als er veel mensen op een activiteit afkomen en het samen goed hebben."

Gouden tip Op elk relevant bestuurlijk niveau bestuursleden werven die bovenstaande van harte omhelzen.

Menno Graaf, Eerbeek.

Bijna padcoördinator Veluwe Zwerfpad Zuid.

Het verhaal van Nivon cultiveren, polijsten en verder vertellen

Instappen Ik zat op de middelbare school en wilde meer de bergen in. Bij goede vrienden thuis kwam de vader toen met een Toorts aan, inclusief programma voor toerentocht. Ik heb mij daarvoor ingeschreven, deed mee aan het voorbereidende bivak-weekeinde en trad toe tot de kring Noord van Nivon Bergsport. Daar ben ik in het bestuur actief geworden met het organiseren van cursussen, klim- en bivak-weekenden. En zo ben ik bij het Nivon blijven hangen, ook al

was ik (zoals zo veel anderen met mij) niet erg actief in de jaren van mijn werkzame leven. Daar gaat nu zo langzamerhand verandering in komen.

Onderweg Toen we in Eerbeek kwamen wonen, zo'n twintig jaar geleden, vroegen mijn vrouw Inge en ik ons af wat we zouden kunnen doen voor de huidige generatie wandelaars. Zo ontstond het idee om stukken wandelpad te gaan markeren. En zo kwamen we weer

Het verhaal van het Nivon moet verteld blijven worden, juist nu, met de gure wind die momenteel door Nederland waait

actief bij Nivon terecht; dat voelde echt als terugkomen in een warm nest.

Nu hebben wij drie etappes onder beheer – 1x Trekvogelpad en 2x Veluwe Zwerfpad, en vanaf 2025 word ik padcoördinator voor het Veluwe Zwerfpad-Zuid. Afgelopen jaar heb ik ook een heel actieve rol gespeeld bij de totstandkoming van de nieuwe gids van dat pad en de bijbehorende website.

Voor de toekomst verwacht ik momenteel niet dat ik veel meer ga doen dan het Veluwe Zwerfpad koesteren. Maar ik laat mij graag verrassen voor wat de toekomst nog meer voor mij in petto zou kunnen hebben!

Copiloot Het verhaal van het Nivon moet verteld blijven worden, dat staat voor mij buiten kijf. Juist nu, met de gure wind die momenteel door Nederland waait. Dat verhaal heeft ervoor gezorgd dat ik al die

jaren bij het Nivon ben gebleven en nu, nu ik mijn werkzame leven langzaam aan het afbouwen ben, eerst naar het Nivon kijk om maatschappelijk weer actiever te worden. Dus wat ik zou doen, is het verhaal cultiveren en polijsten. En mensen vinden die dat verhaal willen blijven vertellen. Tegen de bierkaai op... Dit zijn niet altijd of noodzakelijkerwijs mensen met wie het 'makkelijk werken' is. En toch zijn het juist deze mensen die voor de lange termijn het verschil kunnen gaan maken.

Gouden tip/Hartewens Overal zie je dat vrijwilligerswerk het moeilijk heeft. Dat raakt ook het Nivon. Ik hoop van harte dat het Nivon een zo sterk verhaal heeft, dat wij genoeg (nieuwe) vrijwilligers kunnen blijven mobiliseren. En dat we in staat blijven om ook de nieuwe generaties een goede (linkse) basis te geven. Wat dat betreft denk ik dat het *PiKa Festival* en de jongerenreizen het belangrijkste zijn. Of elke andere activiteit die jongeren weet te mobiliseren.

Sjoerd Kemeling, 73 jaar. Onder meer voorzitter werkgroep Historie.

Rood en groen is wat we doen

Instappen Ik ben bijna geboren in het Nivon. Mijn grootouders waren voor de oorlog al lid en kampeerden in de jaren 20 al op een kampeerterrein van het IvAO in Oostvoorne. Samen met mijn ouders ging ik mee naar de Vogezen met een bus/kampeerreis van het Nivon en nam deel aan familiecampen met kerst en Pasen. Eind jaren 60 werd ik zelf actief binnen het Nivon jongerenwerk in Rotterdam.

Het Nivon heeft mij grotendeels gevormd. Binnen die vereniging heb ik kunnen ontdekken wat ik leuk vond, wat mijn talenten zijn (en welke niet). Ik heb me er kunnen ontplooiën en er jarenlange vriendschappen aan overgehouden.

Onderweg Het Nivon is niet alleen een vereniging 'voor en door' leden, maar ook 'van' de leden. Ik ben op allerlei vlakken actief geweest binnen de vereniging. Eerst dus binnen het jongerenwerk als afdelingsbestuurder en later in het landelijk jongerenbestuur. Ik zat in de organisatie van de Pinksterkampen, nam deel aan en organiseerde politieke bijeenkomsten op Ons Honk. Later werd ik beroepskracht bij de Nivon Jongeren en nog later bij het Nivon Rotterdam.

Tegenwoordig ben ik voorzitter van de werkgroep historie van het Nivon, schrijf ik voor de Toorts steeds een stukje m.b.t. geschiedenis van onze vereniging en houd ik op verzoek lezingen over de geschiedenis van het Nivon. Ook lever ik een

bescheiden bijdrage aan de Koos Vorrinklezingen en zaken die daaruit voortvloeien.

Copiloot Het Nivon richt zich op rode en groene activiteiten; *rood en groen is wat we doen!* Dat moet het bindend element zijn van onze activiteiten. Met onze huizen bijvoorbeeld is dat qua duurzaamheid al aardig gelukt. Maar dat 'rode' kan nog wel een stuk beter. Dan hebben we het over de economie van het genoeg, en het streven naar een rechtvaardige verdeling in de wereld.

Gouden tip/hartenwens Hopelijk blijft het Nivon nog heel lang bestaan. We zijn al 100 jaar een vereniging van, voor en door de leden. Dat moet zo blijven. Je loopt anders het gevaar dat je meegaat in allerlei heilloze modieuze ontwikkelingen. Natuurlijk moeten we meegaan met vernieuwingen en verbeteringen, maar onze kernwaarden en kerndoelen zijn daarbij ons kompas. Laten we niet verre-

Natuurlijk moeten we meegaan met vernieuwingen, maar onze kernwaarden en kerndoelen zijn daarbij ons kompas

gaand gaan commercialiseren. Dan komen we terecht in de verkeerde vijver: die waar al die grote haaien zwemmen en dan worden we door die slechteriken opgegeten. Een kleine wens is dat het lidwoord 'het' weer toegevoegd wordt aan onze naam. Het Nivon is geen merk, geen *brand*, maar een vereniging, een 'instituut' dat staat voor eerlijk en groen.

Nadrukkelijk wil Nivon in de toekomst naar logische samenwerkingen met andere initiatieven en organisaties groeien. Om van elkaar te leren en elkaars goede werken te leren kennen. Bijvoorbeeld...

Milieudefensie: Ledenparticipatie is gemeenschappelijke uitdaging

"Al jaren ken ik Nivon van samenwerkingsprojecten zoals Fair Future Generators met en voor jongeren," vertelt Hylke Grasmeijer, projectleider bij **Milieudefensie**. "Zo loopt momenteel een project, waarbij we – tot 2026 – verblijven in het Koos Vorrinkhuis. Jullie accommodaties zijn laagdrempelig, gastvrij en prettig. Die formule van zelfzorg en zorg voor de natuur past bij onze doelgroep. Ook de interactie met andere gasten ervaren we als waardevol."

"Een uitdaging voor Nivon waarin wij ons herkennen, is het inrichten en vormgeven van effectieve ledenparticipatie. Ook Milieudefensie wil al onze 80.000 leden de kans bieden mee te denken, besluiten en ideeën te ontwikkelen. Net als Nivon hebben we twee maal per jaar een ALV. Het is ons gelukt om behalve 100 genodigden 2000 mensen digitaal

mee te laten stemmen. Om onze leden gericht mee te laten ontwikkelen en terugkoppeling te laten geven op onze campagnes hebben we ledenpanels ingericht. Dat werkt goed!"

Hartenwens van biologisch-dynamische landbouwschool Warmonderhof

"Een collega tipte mij over jullie leuke ledenblad en de doelgroep van jongeren die houden van outdoor, samenzijn en natuur," mailt Kitty Peetoom van **biologisch-dynamische landbouwschool Aeres Warmonderhof**, in Dronten. "We zijn een vrijeschool-mbo waar honderd jongeren (15-25 jaar) leren, werken én wonen op 85 hectare landbouwgrond. Zij volgen vier

jaar lang een opleiding tot biologisch-dynamisch boer of tuinder. Net als de jongeren bij Nivon zijn onze studenten jongeren met hart voor de natuur, voor buitenzijn, voor samenzijn, kortom: voor de fijne, eenvoudige en belangrijke zaken des levens. Graag werven wij meer jongeren voor onze opleiding, én interesseren wij 'onze' jongeren voor Nivon."

Cinetree: Verhalen die raken, inspireren en activeren

"Graag kijken we samen met Nivon naar hoopgevende, inspirerende films," stelt Quirijn Buziau van **Cinetree** voor. "Cinetree is een filmclub met een missie. Om met onze ideële filmselectie zoveel mogelijk mensen te bereiken, werken we graag samen met een missie-gedreven vereniging zoals Nivon en andere ngo's. Samen met deze partners willen en kunnen we belangrijke thema's op de kaart zetten."

"Film is een toegankelijke vorm om een verhaal te vertellen, zeker in een tijd waarin aandacht een schaars goed is geworden. Films planten zaadjes. Ze kunnen ons raken, inspireren en zelfs tot actie

bewegen. In een wereld waarin we zo vaak tegenover elkaar staan, kan een goede film ons helpen de ander beter te begrijpen."

"Cinetree is interactief, net als Nivon. Heeft een film je geraakt? Laat ons dan weten welke film niet mag ontbreken in onze programmering. En denk mee over onderwerpen waarover we nieuwe films moeten maken, over thema's die ons allemaal aangaan."

Tot het eind van dit kalenderjaar mogen Nivon-leden kosteloos gebruik maken van Cinetree.

www.cinetree.nl/cadeau.

Actiecode: nivoncinetree2024

colofon

Toorts extra Terug naar de toekomst
november 2024

Redactie
Marijke Katsburg en Sabine Vlamming

Vormgeving
Jeroen van Lente

Fotografie
Bess Hamiti, Marleen Annema, Maartje Gerritsen, Laurence Harms, Leni de Jager, Goedele Mommens, Henk Schaaf, Iris Vermaas, Angelica Vis, Bas Wetter, e.v.a.

Drukwerk
Media Point, Heerhugowaard

Terug naar de toekomst

Als copiloot van Nivon, welke kant zou jij dan op sturen?

A series of ten horizontal dotted lines for writing an answer to the question above.

Heb je nog een gouden tip of een hartenwens?

A series of ten horizontal dotted lines for writing an answer to the question above.

Typ je antwoorden in een mail of maak een foto van deze pagina en stuur die naar toorts@nivon.nl